

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРІЇВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Л. Г. МИХАЛЬЧИШИНА, канд. екон. наук, доцент
*Національний університет біоресурсів і
природокористування України*
03041 Україна, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 15
Mykhalchyshyna.L.G@ukr.net

Інноваційний розвиток аграрної галузі обумовлює впровадження у виробництво та управління засобів автоматизації та роботизації, сучасних інформаційних технологій, особливістю яких є формування великих масивів інформації. Для підвищення ефективності функціонування АПВ в умовах змін потреб ринку, вимог стандартів та багатьох нормативних документів важливе значення має цифровізація технологій виробництва та систем управління.

Особлива роль інформації у процесі управління та прийняття рішень обумовлює високі вимоги щодо її якості. Розробка та впровадження в діяльність суб'єктів господарювання сільськогосподарської галузі сучасних інформаційних технологій, засобів та механізмів їх реалізації формують якісно інше інформаційне середовище, а отже, абсолютно нову систему інформаційного забезпечення.

Впровадження технологічних інновацій під час управління бізнес-процесами аграрних підприємств трансформує спосіб ведення сільськогосподарського виробництва. Грунтуючись на дослідженні нових технологій в аграрному секторі, а також застосуванні штучного інтелекту в роботі підприємств, аграрний бізнес перетворюється в справу, яка вимагає максимальної точності та своєчасності використання даних. Зростання цифрових технологій в сільському господарстві відкриває безліч стратегічних можливостей для агротоваровиробників від високошвидкісного збору та аналізу великого обсягу даних до ухвалення обґрунтованих, критично важливих та своєчасних рішень.

Цифрове сільське господарство дозволяє створити системи, для яких будуть характерні прогнозованість, високий рівень продуктивності, здатність швидко адаптуватися до змін, що сприятиме підвищенню рівня продовольчої безпеки, а також стійкості та доходності агропідприємств. Процес створення цифрової екосистеми агровиробників потребує наявності сприятливих чинників, які б стали підґрунтям для якісного впровадження інноваційних підходів до сільськогосподарського виробництва.

Разом з тим, отримання потенційних вигод від цифровізації сільського господарства потребує суттєвої трансформації у виробничих, маркетингових, логістичних та інших бізнес-процесах агропідприємств. Крім цього відбудуться зміни у сільській економіці, соціальній інфраструктурі, житті громад, а також в управлінні природними ресурсами. Отже впровадження

цифрових технологій потребує системного підходу, зокрема, й на рівні держави [1].

Цифрова трансформація аграрного сектору економіки може принести значні економічні, соціальні та екологічні переваги. Цифрові технології впливають на розвиток аграрного виробництва та діяльність сільськогосподарських підприємств, значно підвищуючи ефективність функціонування агропродовольчих систем через вплив на конфігурацію ланцюга прирощення вартості в сільськогосподарському виробництві. Виробники аграрної продукції відіграють ключову роль у процесі цифровізації, а сучасні технології надають їм нові можливості співпраці та інновації [2, с. 35].

Сьогодні вітчизняні аграрні підприємства отримали такий необхідний їм імпульс до переходу на більш високий рівень економічного розвитку, де імплементація цифрових інновацій – це один із перших позитивних результатів проведення політики імпортозаміщення аграрної продукції. Більш того, інформаційні технології вкрай необхідні аграрному виробництву: від керування трактором за допомогою супутникових технологій до автоматизації великих переробних підприємств. Без ІТ та використання сучасних методів аналізу інформації вижити на конкурентному ринку неможливо [3, с. 125].

Інформаційна підтримка в аграрній сфері безпосередньо пов'язана з процесами управління, адже жодне управлінське рішення не може бути прийнято без своєчасного доступу до реальної, об'єктивної, повної та актуальної інформацією. Найважливішим завданням інформаційного забезпечення є участь у регулюванні та контролі бізнес-процесів, встановленні критеріїв для ключових показників результативності та визначення ефективності з метою подальшого вдосконалення як системи управління аграрними підприємствами, так і всіх виробничих процесів. Також слід зазначити, що впровадження у сільськогосподарське виробництво цифрових технологій вимагає значних інвестиційних ресурсів для придбання потужних сучасних комп'ютерів, програмного забезпечення, формування дієвих комунікацій, підготовки ІТ-фахівців, розроблення системи інформаційної безпеки тощо.

Список використаних джерел:

1. Горобець Н. М. Перспективи використання цифрових технологій в діяльності аграрних підприємств / Н. М. Горобець, Д. О. Хомякова, Д. О. Стариковська // Ефективна економіка. - 2021. - № 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2021_1_
2. Руденко М. В. Вплив цифрових технологій на аграрне виробництво: методичний аспект / М. В. Руденко // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. - 2019. - Том 30 (69). - № 6. - С. 30-37.

3. Шабатура Т. С. Перспективи розвитку аграрного сектору економіки України в контексті цифрових технологій / Т. С. Шабатура // Приазовський економічний вісник. - 2019. - №3 (14). - С. 123-128.

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

В. ПИСЬМАК, здобувач ВО, група М ЕкАналіт 2022-1
Науковий керівник: ПУШКАР Т. А., канд. екон. наук, доцент
Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова
61002 Україна, м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 17
vladkapismak@gmail.com

Сучасність нашого світу зробила перші кроки до абсолютно нової технологічної, економічної та соціальної реальності. Проте важко переоцінити виклики, які постають перед сучасним індустріальним суспільством. Мова йде про зміну технологічної структури глобального суспільства, результатом якої є повне переформатування систем, які ми використовуємо, створення нових соціальних та економічних стратегій. Водночас змінюються технологічні парадигми, змінюються управлінські парадигми та соціальні норми, відбуваються значні демографічні зрушення [1].

Проблема, однак, у тому, що перехід до нової соціальної моделі практично не відбувся. Проблема є у тому, що цей перехід відбудеться дуже швидко - не через тисячу років у сільському господарстві чи століття в промисловості, а через десятиліття.

Важко не погодитися з тим, що відхід від існуючих шоків зі шляху сталого зростання супроводжується шоками для країн, які не створили технологічних, економічних і політичних передумов для нового підйому. У нових умовах країна отримує переваги від технологічних та цифрових інновацій, а всі компоненти економіки розвиватимуться, спілкуватимуться, вдосконалюватимуться та зростатимуть. Саме тому розвитку багатьох країн у сучасному етапі, особливо в Україні, пов'язаний з безальтернативністю пошуку та трансформації нових моделей економічного розвитку на основі інтелектуального та творчого потенціалу [2]. Щоб країна не відставала від глобальної цифрової економіки, слід звернути особливу увагу на можливості країни у сфері виробництва, інновацій та зайнятості.

Розвитком технологій займаються багаті країни та найвпливовіші економіки, які називають промислово розвиненими країнами, від яких залежать країни-споживачі цього обладнання. Власні технології здатні забезпечити швидке зростання промисловості на всіх рівнях, а також фінансову незалежність та інформаційну безпеку [3]. Підприємства, які займаються розвитком технологій, створюють сучасні засоби виробництва для всіх інших галузей, автоматизують, механізують підприємства,